

การพัฒนารูปแบบการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในกลุ่มเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

DEVELOPING A MODEL FOR THE PREVENTION OF DRUGS SPREADING AMONG CHILDREN AND YOUTH IN THE MUNICIPAL AREA OF MUANG DISTRICT, CHACHOENGSAO PROVINCE

กิตติวงศ์ สาสวด

Kitiwong Sasuad

ปรีชา ดิลกวุฒิสิทธิ์

Preecha Dilokwutthisit

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

Rajabhat Rajanagarindra University

ฉะเชิงเทรา

Chachoengsao

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเด็กและเยาวชน ประชาชนในชุมชน ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของรัฐสาเหตุของการติดยาเสพติดของเด็กและเยาวชน ตามความคิดเห็นของเด็กและเยาวชน ประชาชนในชุมชน ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 3) เพื่อพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเขตเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กและเยาวชน ในเขตเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 200 ราย และทำการสุ่มแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) และสัมภาษณ์เชิงลึกเด็กและเยาวชน ประชาชนในชุมชน ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันแก้ปัญหาเสพติด

จากผลการวิจัยพบว่า

1. การติดยาเสพติดของเด็กและเยาวชนมีสาเหตุมาจาก 1) สภาพแวดล้อมในชุมชนมีแหล่งซื้อขายยาเสพติดอย่างแพร่หลาย 2) การได้รับแรงสนับสนุนจากสังคมเพื่อนที่ติดยาเสพติด 3) การเลียนแบบเพื่อนที่ติดยาเสพติด 4) สถานศึกษาขาดสถานที่ที่จะมาช่วยผ่อนคลายความเครียดให้กับนักเรียนนักศึกษา 5) นักเรียน นักศึกษาเป็นอยู่ในวัยที่อยากรู้อยากลอง 6) มีปัญหาครอบครัวแตกแยก และ 7) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารผิดๆ เกี่ยวกับยาเสพติด

2. ปัญหา อุปสรรค ในการปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐคือผู้บริหารสถานศึกษาบางแห่งขาดความมุ่งมั่น และเอาใจใส่ในการป้องกันหรือแก้ปัญหาเสพติดในสถานศึกษา และการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะบอกหรือนักเรียนคนใดในโรงเรียนใดติดยาเสพติดเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก เพราะอำนาจในการควบคุมดูแลนักเรียนเป็นหน้าที่ของโรงเรียน

3. เสนอรูปแบบที่เหมาะสมในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด มีดังนี้ 1) สร้างเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันยาเสพติด 2) การจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ 3) จัดโครงการโรงเรียนป้องกันยาเสพติด 4) ส่งเสริมครอบครัวสีขาวและครอบครัวเข้มแข็ง 5) การปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดรายสำคัญและลดความเดือดร้อนของประชาชน และ 6) โครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดแบบบูรณาการ

คำสำคัญ: รูปแบบการป้องกันยาเสพติด, การแพร่ระบาดของยาเสพติด, สาเหตุของการติดยาเสพติด

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the opinions of children and youth, people in the community, teachers and government officials about the issue of the causes of drug addiction in children and youth. 2) to study the problems and obstacles to the mission of government officials who are responsible for drug use prevention and suppression, and 3) to develop an appropriate model for the prevention of the spread of drugs in the municipal area of Muang District, Chachoengsao Province. The researcher used mixed methodologies i.e. quantitative and qualitative research. The sample was comprised of 200 persons selected by snowball sampling of children and youth, people in the community, teachers and government officials who were responsible for drug prevention and suppression. The tool used for data collection was a series of in-depth interviews. The collected data was subjected to content analysis.

The results of the study were as follows:

1. Drug addiction was found to be caused by 1) the environment in communities where drug trafficking was widespread 2) strong support from an addicted youth's peer group 3) imitation of addicted friend's behavior 4) the lack of places for students to relieve stress in school 5) students were at the age of curiosity 6) broken home problems, and 7) a perception of wrong information on drugs.

2. Problems and obstacles to the mission of government officials were that some school administrators lacked commitment and attention to the prevention and solution of drug problems in their schools. Moreover, it was quite difficult for government officials to indicate whether students were drug addicts or not since the authority for student supervision belonged to the schools.

3. Offer the appropriate model determined for drug prevention and suppression was as follows: 1) strengthening the participation of the community in the prevention of drug use 2) integration of alienated youths in-to the social order 3) organizing school's drug prevention programs 4) promotion of "White Family" (family without drugs) "Krob Krua Khem Khaeng" (strong family) 5) the suppression of major drug traffickers, and 6) the organization of an integrated program for drug treatment and rehabilitation.

Keyword : Drugs Prevention Program, Drugs Spreading, Causes of Addiction.

บทนำ

ยาเสพติดได้สร้างปัญหาใหญ่และเป็นภัยคุกคามกับประชากรโดยเฉพาะประชากรที่เป็นเยาวชนและทำให้เกิดผลเสียต่อระบบเศรษฐกิจสังคมและความมั่นคงของทุกประเทศในโลกประเทศไทยเราเองก็เช่นกันยาเสพติดได้แพร่ระบาดและเป็นปัญหาต่อสังคมโดยเฉพาะเยาวชนของไทยตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบันแม้รัฐบาลทุกรัฐบาลที่เข้ามาบริหารประเทศมีนโยบายปราบปรามและป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจังมีบทลงโทษรุนแรงต่อผู้ค้าหรือผู้จำหน่ายแต่ปัญหายาเสพติดก็มิได้หมดไปจากสังคมยังคงสร้างปัญหาให้กับเยาวชนไทยตลอดเวลา

สถานการณ์ปัญหายาเสพติดประเทศไทยนับตั้งแต่ปี 2547 เริ่มมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยจากการประมาณการผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของเครือข่าย วิชาการสารเสพติด

ได้ประมาณการผู้เสพยาเสพติดเมื่อปี 2546 ไว้จำนวน 460,000 คน ต่อมาในปี 2550 ประมาณการว่ามีผู้เสพยาเสพติดเพิ่มขึ้นเป็น 570,000 คน และใน ปี 2551 เพิ่มขึ้นเป็น 605,000 คน โดยหากพิจารณากลุ่มประชากรที่มีความสำคัญหรือเกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติดเป็นอย่างสูง พบได้ว่ากลุ่มเยาวชนเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงหรือมีโอกาสสูง ในการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งหากพิจารณาข้อมูลผู้เข้ารับการรักษาตามระบบรายงานระบบติดตามและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด (บสต.) พบว่าเยาวชนอายุ ต่ำกว่า 25 ปีเป็นกลุ่มที่เข้ารับการรักษาเป็นจำนวนมากโดยเข้ารับการรักษาถึงร้อยละ 50.13 51.35 และ 52.04 ของประชากรที่เข้ารับการรักษาทั้งหมด ในปี 2549-2551 ตามลำดับดังนั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจึงควรมุ่งเน้นที่ เยาวชน

เป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญแนวนโยบายและกรอบยุทธศาสตร์ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ผ่านมาจึงได้กำหนด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นหนึ่งในกลุ่มเป้าหมาย หลักของการดำเนินงานโดยมีมาตรการป้องกันกลุ่มเสี่ยงให้มี โอกาสเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (Potential Demand) เป็น แนวทางหลักในการกำหนดยุทธศาสตร์จัดทำแผนปฏิบัติการ และการดำเนินงานดังเช่นปฏิบัติการ 6 เดือน “รวมพลัง ประชาไทยพ้นภัยยาเสพติด” (1 เมษายน - 30 กันยายน 2551) ได้กำหนดกลยุทธ์ “3 ลด 3 เพิ่ม 3 เน้น” โดยการลดเยาวชน กลุ่มเสี่ยง/ปัจจัยเสี่ยงเป็นหนึ่งในกลยุทธ์สำคัญตาม ปฏิบัติการ หรือตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 82 การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายรัฐบาลก็ได้กำหนดให้เยาวชนเป็น เป้าหมายหลักของการพัฒนา เพื่อให้มีภูมิคุ้มกันต่อยาเสพติด และปัจจัยย่อยต่าง ๆ เป็นต้น ฉะนั้น การป้องกันในกลุ่มเยาวชน เพื่อมิให้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติดจึงเป็น เจตจำนงและแนวนโยบายที่สำคัญของภาครัฐและองค์กร ในภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างไรก็ตามเยาวชนที่มีอายุ ต่ำกว่า 25 ปีเป็นกลุ่มประชากรที่มีขนาดใหญ่คิดเป็นร้อยละ 37.1 ของประชากรทั้งหมดในปี 2550 รวมถึงมีลักษณะ หลากหลาย ทั้งเยาวชนที่อยู่กับครอบครัว เยาวชนที่ครอบครัว แยกแยกหรือมีเหตุจำเป็นทำให้ไม่ได้อยู่กับครอบครัว เยาวชน ในสถานศึกษา เยาวชนนอกสถานศึกษา เยาวชนแกนนำ เยาวชนด้อยโอกาส เยาวชนที่มีความสามารถด้านการเรียน มีความสามารถด้านกีฬา ด้านดนตรี หรือเยาวชนที่อาจยัง หาความสามารถของตนเองไม่พบ ฯลฯ ซึ่งเยาวชนแต่ละกลุ่ม แต่ละลักษณะจะมีโอกาสในความเสี่ยงที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดแตกต่างกัน โดยผลการวิจัยเชิงสำรวจของศูนย์วิจัย เอแบค เรื่องพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชน ในปี 2550 พบว่า กลุ่มเยาวชนที่มีโอกาส/ความเป็นไปได้ในการเข้าไป เกี่ยวข้องกับสารเสพติด 5 อันดับแรก ได้แก่ กลุ่มที่มีทัศนคติ ที่ผิดเกี่ยวกับยาเสพติด กลุ่มที่มีวัฒนธรรม/วิถีชีวิตยอมรับการ ใ้ยาเสพติดกลุ่มที่ใช้ชีวิต/เวลาในทางที่ไม่ควรอาทินิเรียน มีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสมติดเกมส์เสพติดลามกกลุ่มที่มีความ เอนเอียง พฤติกรรมแข่งรถ และกลุ่มที่มีปัญหาครอบครัว จังหวัดฉะเชิงเทรามีปัญหาสังคมเชิงกลุ่มเป้าหมายเป็นปัญหา ที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนคือ ปัญหาเด็กและเยาวชน (อายุ 0-25 ปี) โดยปัญหาที่สำคัญเป็นลำดับที่ 2 รองจากปัญหาเด็ก และเยาวชนมีความยากจนคือ ปัญหาเด็กและเยาวชนมี พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม (ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สูบบุหรี่ และติดสารเสพติด) (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา, 2557) ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าการดำเนินงานป้องกันปัญหา

ยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนในจังหวัดฉะเชิงเทราเป็น สิ่งที่สำคัญ เพื่อให้การป้องกันปัญหายาเสพติดในกลุ่มเด็กและ เยาวชนสามารถดำเนินการได้อย่างตรงจุดตรงประเด็นและ ตรงต่อสภาพปัญหามากที่สุด ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในกลุ่มเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้มีรูปแบบการ ป้องกันปัญหายาเสพติดสามารถบังเกิดผลหรือสามารถลดผู้ที่ จะเข้าสู่ประตูปัญหายาเสพติดได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเด็กและเยาวชน ประชาชนในชุมชน ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มี ส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดใน เด็กและเยาวชนตามนโยบายการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดของรัฐบาล
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค ในการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันและ ปราบปรามยาเสพติด
3. เพื่อเสนอรูปแบบที่เหมาะสมในการป้องกันการ แพร่ระบาดของยาเสพติดในเขตเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัด ฉะเชิงเทรา

ประโยชน์ของจากการวิจัย

หน่วยงานพัฒนาสังคมจังหวัดกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีข้อมูลสถานการณ์ทางสังคม ของเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะสามารถใช้เป็นรูปแบบที่เหมาะสม ในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดตลอดจนเป็น ข้อมูลพื้นฐานประกอบในการพิจารณาวางแผนในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาทางสังคมในอนาคต

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรเป้าหมาย
ประชากรในการศึกษาค้นครั้งนี้คือ เด็กและเยาวชน อายุ 15-25 ปี ในเขตพื้นที่เทศบาลอำเภอเมือง จังหวัด ฉะเชิงเทรา ซึ่งตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและ เยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 (“เด็ก”หมายความว่า บุคคลซึ่ง มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์และ“เยาวชน” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ถึงยี่สิบห้าปีบริบูรณ์)

2. วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยเชิงปริมาณผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์จากประชากรตามกลุ่มเป้าหมายในเขตเทศบาล อำเภอเมืองจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการเลือกตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) โดยไม่ทราบจำนวนประชากรและทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มจากประชากรคือ เด็กและเยาวชนอายุ 15 - 25 ปีในเขตเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 200 ราย

3. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเลือกตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) โดยไม่ทราบจำนวนประชากรเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากผู้ที่มีประวัติเคยเสพยาเสพติดโดยอาศัยการแนะนำของหน่วยตัวอย่างที่ได้เก็บข้อมูลไปแล้วให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 200 ราย

ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Study) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกเด็กและเยาวชน ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตเทศบาล อำเภอเมือง จ.ฉะเชิงเทรา โดยเลือกแบบเจาะจง จำนวน 25 ราย

ผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กและเยาวชน

เด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามเพศพบว่าเป็นเพศชาย 173 ราย คิดเป็นร้อยละ 86.5 เพศหญิง 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.5 สถานภาพครอบครัวพบว่า บิดามารดามีชีวิตอยู่ 73 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.5 บิดามารดาหย่าร้าง 88 รายคิดเป็นร้อยละ 44 และบิดาหรือมารดาเสียทั้งคู่ 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.5 สถานที่อยู่อาศัยของเด็กและเยาวชน พบว่า อยู่กับบิดาหรือมารดา 63 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.5 และอยู่กับญาติหรือเพื่อน 84 ราย คิดเป็นร้อยละ 42 ค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่ได้รับจากผู้ปกครอง ต่ำกว่า 1,500 บาทจำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.0 ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ที่ได้รับตั้งแต่ 1,500 - 2,500 จำนวน 104 ราย คิดเป็นร้อยละ 52 ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากผู้ปกครองเป็นส่วนใหญ่ ส่วนค่าใช้จ่ายที่ได้รับมากกว่า 3,500 มี 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.5

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดของเด็กและเยาวชน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดของเด็กและเยาวชน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดของเด็กและเยาวชน ชาวบ้านรู้ว่าหากใครติดยาเสพติดก็ยากที่จะเลิกได้เป็นอันดับที่ 1 และผู้ปกครองหรือครูของข้าพเจ้ามักจะกำชับให้ข้าพเจ้าหลักเหลี่ยงยาเสพติด รองลงมาคือ การลองยาเสพติดเพียงสองครั้งไม่ทำให้ข้าพเจ้าติดยาเสพติด และลำดับสุดท้ายคือ ข้าพเจ้ารู้ว่าจะสามารถหาซื้อยาเสพติดได้จากที่ใด

พฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเด็กและเยาวชน

พฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเด็กและเยาวชนภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติด ชาวบ้านตกเตือนเพื่อเมื่อคิดจะลองเสพยาเสพติดอยู่ในลำดับที่ 1 รองลงมาเมื่อข้าพเจ้าเห็นคนสูบบุหรี่ข้าพเจ้าจะเดินหนีทันที และลำดับสุดท้ายข้าพเจ้าจะเลือกคบเพื่อนที่ไม่ติดสารเสพติด

การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติดของเด็กและเยาวชน

การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติดของเด็กและเยาวชน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ชาวบ้านติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้ที่มีชื่อเสียงอยู่ในลำดับที่ 1 รองลงมาข้าพเจ้ามักค้นหาข้อมูลโทษของยาเสพติดทางอินเทอร์เน็ต และลำดับสุดท้ายภายในชุมชนของข้าพเจ้ามีบอร์ดประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของยาเสพติด

การมีส่วนร่วมระหว่างครอบครัวของเด็กและเยาวชน

การมีส่วนร่วมระหว่างครอบครัวของเด็กและเยาวชน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าครอบครัวของข้าพเจ้ามักจะรับประทานอาหารเย็นพร้อมกันอยู่ในลำดับที่ 1 รองลงมาข้าพเจ้าจะออกจากบ้านทันทีหากมีปัญหาทะเลาะกับคนในครอบครัว และลำดับสุดท้าย ข้าพเจ้ามักจะหลบหลีกไม่ยอมพบปะพ่อแม่

การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนของเด็กและเยาวชน

การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนของเด็กและเยาวชน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เพื่อนของข้าพเจ้ามักจะชวนข้าพเจ้าให้หนีเรียนไปเที่ยวตามสถานบันเทิงต่าง ๆ อยู่เสมอเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาเพื่อนของข้าพเจ้าเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และเพื่อนของข้าพเจ้าชวนให้ข้าพเจ้าลองเสพยาเสพติด และลำดับสุดท้ายข้าพเจ้ามีเพื่อนสนิทที่สามารถปรึกษาได้ทุกเรื่อง

การเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กและเยาวชน

การเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กและเยาวชน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ครอบครัวของข้าพเจ้าใส่ใจในความรู้สึกของข้าพเจ้าเสมอเป็นลำดับที่ 1 รองลงมา ครอบครัวมีความสุขเมื่อได้อยู่ร่วมกันกับข้าพเจ้า และลำดับสุดท้าย ครอบครัวข้าพเจ้าไม่มีใครใส่ใจข้าพเจ้านัก

สาเหตุของการติดยาเสพติด

สาเหตุของการติดยาเสพติดของเด็กและเยาวชน (นักเรียน นักศึกษา) เกิดจากหลายสาเหตุด้วยกัน ประกอบด้วย

1. สาเหตุจากสภาพแวดล้อมในชุมชนมีแหล่งซื้อขายยาเสพติดอย่างแพร่หลาย ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งยาเสพติดได้ง่าย
2. การได้รับแรงสนับสนุนจากสังคมเพื่อนที่ติดยาเสพติดให้ลองเกิดการเลียนแบบผู้อื่น โดยเฉพาะการเลียนแบบเพื่อนที่มีการเสพยาเสพติดทำให้เกิดการอยากลองและอยากทำตาม และใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อนมาก เชื่อเพื่อนมากกว่าพ่อแม่
3. สถานศึกษา สถานศึกษาขาดสถานที่ที่จะมาช่วยผ่อนคลายความเครียดให้กับนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนชาย มักชอบแสดงออกทางกีฬา แต่มีสถานศึกษาบางแห่งไม่สนับสนุนและอุปกรณ์กีฬาไม่มีความพร้อม
4. จากตัวนักเรียน เป็นวัยที่อยากรู้อยากลอง และใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อน
5. จากครอบครัว ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีปัญหา ครอบครัวแตกแยก หรืออาศัยอยู่กับผู้อื่นที่ไม่ใช่พ่อแม่ ทำให้นักเรียนขาดการดูแลเอาใจใส่

6. ปัจจัยทางส่วนบุคคล ประกอบด้วย การควบคุมตนเอง ทักษะชีวิต และการรับรู้เกี่ยวกับยาเสพติด มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดการควบคุมตนเองมีส่วนสำคัญต่อพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดโดยเฉพาะการควบคุมตนเองไม่ให้อยากลองยาเสพติด ส่วนการรับรู้ก็มีส่วนสำคัญในการป้องกันยาเสพติด เพราะถ้านักเรียนเข้าใจและรับรู้ถึงโทษของยาเสพติดก็ทำให้นักเรียนไม่คิดที่จะลองเสพยาเสพติด

7. ปัจจัยด้านครอบครัว ประกอบด้วย สัมพันธภาพในครอบครัว และการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันยาเสพติด

7.1 ผู้ปกครองบางคนเห็นว่าเป็นเรื่องปกติไม่หาทางแก้ไข โดยผู้ปกครองบางคนอนุญาตให้บุตรสูบบุหรี่หรือดื่มสุราในบ้านได้

7.2 ครอบครัวขาดการดูแลเอาใจใส่ ขาดการอบรมไม่มีเวลาให้กับบุตร

7.3 พ่อแม่ทะเลาะกัน ทำให้เด็กไม่อยากอยู่บ้านก็เลยไปรวมกลุ่มกับเพื่อน ๆ ที่มีปัญหาเหมือนกันโดยเริ่มจากบุหรีก่อน แล้วเปลี่ยนจากบุหรีเป็นสุราและเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ จนถึงยาเสพติดที่มีความร้ายแรงขึ้น เช่น กัญชา ยาบ้า ยาอี

8. ปัจจัยด้านสังคม ประกอบด้วย การรับรู้ข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับยาเสพติด การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากสถานศึกษา มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันยาเสพติด

ปัจจุบันเทคโนโลยีด้านการสื่อสารมีความทันสมัยมากขึ้นโดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต ถ้าหากนักเรียนได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง และสม่ำเสมอก็จะทำให้นักเรียนเข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้องมากขึ้น” และยังให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า “ผู้บริหารสถานศึกษาบางแห่งขาดความมุ่งมั่นและเอาใจจริงเอาใจในการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาทำให้การควบคุม กวดขันการเสพยาเสพติดในโรงเรียนไม่เข้มงวด ส่งผลให้นักเรียนเสพยาเสพติดในโรงเรียนได้ง่าย และแพร่หลายมากขึ้น

ปัญหา อุปสรรค ในการปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ

ผู้บริหารสถานศึกษาบางแห่งขาดความมุ่งมั่นและเอาใจจริงเอาใจในการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาทำให้การควบคุม กวดขันการเสพยาเสพติดในโรงเรียนไม่เข้มงวด ส่งผลให้นักเรียนเสพยาเสพติดในโรงเรียนได้ง่าย และแพร่หลายมากขึ้น

การแก้ไขปัญหายาเสพติดนั้นมักจะใช้การแก้ไขในรูปแบบของการบูรณาการไม่ได้ใช้เพียงด้านใดด้านหนึ่งจะอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชนโดยการออกดำเนินการด้วยการรวมกลุ่มความร่วมมือกันเองและจากการได้รับคำสั่ง แต่ปัญหาของยาเสพติดนั้นก็มักจะเกิดจากครอบครัวเป็นพื้นฐานเพราะว่าพื้นฐานครอบครัวถือเป็นรากฐานที่สำคัญที่จะช่วยลดความเสี่ยงของกลุ่มเยาวชนกลุ่มใหม่ ๆ ที่กำลังจะตกอยู่ในภาวะเสี่ยงให้ลดน้อยลงได้จากปัญหาเสพติดที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบันนั้นก็มีการเกิดในส่วนของโรงเรียนด้วยเช่นกันแต่ในบางครั้งการที่จะบอกแก่นักเรียนคนใดในโรงเรียนนั้นเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก เพราะอำนาจในการควบคุมดูแลนักเรียนก็เป็นหน้าที่ของโรงเรียน หากจะเข้าชี้ตัวเลยแล้วบอกว่า เป็นนักเรียนของโรงเรียนนี้ ก็อาจจะถูกทางโรงเรียนตำหนิได้ว่า ไปกล่าวหานักเรียนในโรงเรียนแล้วทำให้โรงเรียนเสียชื่อเสียงการที่จะเข้าไปทำในเรื่องประเภทนี้เป็นเรื่องที่ค่อนข้างยากจึงต้องดำเนินการเชิงรุกที่อาศัยผู้มีอำนาจหน้าที่ในแต่ละพื้นที่ แต่ละด้านเข้ามาร่วมมือกันรวมทั้งตัวผู้ปกครองเอง และบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วยเพื่อให้การปฏิบัติงานเชิงรุกมีผลการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพมากที่สุด

รูปแบบการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน

1. การสร้างเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันยาเสพติด

1.1 การสร้างชุมชนเข้มแข็ง หมู่บ้านปลอดยาเสพติดให้สังคมป้องกัน แจ้งเบาะแสผู้เกี่ยวข้องในหมู่บ้าน

1.2 ร่วมประชาคมหมู่บ้านหาแนวทางในการแก้ปัญหาเรื่องยาเสพติดโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม และจัดตั้งผู้นำและคณะกรรมการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยเริ่มจากผู้เสพไปจนถึงผู้ค้า

1.3 พบปะแกนนำหมู่บ้านและประชาชนในพื้นที่ทำความเข้าใจของพิษภัยและโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตรวจสอบแหล่งมั่วสุมของกลุ่มวัยรุ่นและจัดชุดเฝ้าตรวจตามแหล่งมั่วสุม ตั้งแหล่งข่าวติดตามพฤติกรรมของผู้ที่สงสัยเกี่ยวกับยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง

1.4 เข้าพบผู้นำชุมชนหรือผู้นำหมู่บ้าน พูดคุยกับชาวบ้านในพื้นที่อย่างเป็นกันเองและแนะนำให้ความรู้แก่ผู้นำชุมชนและชาวบ้านถึงอันตรายของยาเสพติดและโทษ

1.5 พบปะพูดคุยกับประชนในพื้นที่

1.6 ผู้นำชุมชนมีการกระจายข่าวสารแก่ประชาชนด้วยการประกาศผ่านเสียงตามสาย การนัดประชุมประจำเดือน ปลุกฝังให้คนในชุมชนรู้จักโทษของยาเสพติดให้เกิดจิตสำนึกของการเป็นคนในชุมชน โดยการร่วมมือปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ด้วยการเฝ้าระวัง คอยเป็นหูเป็นตา ดูแลซึ่งกันและกัน

1.7 เข้าประชุมตามหมู่บ้านต่าง ๆ ที่ประชุมหมู่บ้านและประชาสัมพันธ์ให้รู้ถึงโทษของยาเสพติด

2. การจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ

2.1 การสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนโดยความร่วมมือกับหน่วยงานพัฒนาสังคม และทุกภาคส่วน แต่โดยภาพรวมแล้วสังคมเองก็ทำหน้าที่ปกป้องและป้องกันทุกคนในสังคมอยู่แล้วภาครัฐก็ทำหน้าที่เป็นเพียงผู้คอยให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาในส่วนที่ติดขัดเท่านั้น

2.2 มีการปิดล้อมตรวจค้นหมู่บ้านเพื่อคัดกรองผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ผู้ใดเสพให้สมัครใจในการบำบัด หากไม่สมัครใจก็ดำเนินการตามกฎหมายตรวจค้นจับกุมผู้ค้าต่าง ๆ ในพื้นที่แล้วให้คนในหมู่บ้านเป็นหูเป็นตาช่วยเจ้าหน้าที่

2.3 มีการจัดอบรมให้ความรู้กับประชาชนตามหมู่บ้านและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับปัญหาเสพติด ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการทำงานและแก้ปัญหาเสพติดแบบบูรณาการ

2.4 ทำงานร่วมกับกลุ่มพัฒนาสังคม โดยการจัดฝึกอบรมตามโครงการต่าง ๆ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. โรงเรียนป้องกันยาเสพติด

3.1 เป็นหน้าที่ของโรงเรียน บุคลากรในโรงเรียน ครูอาจารย์ และนักเรียนในการทำหน้าที่ร่วมกัน คอยดูแลกันและกัน

3.2 จัดทำโรงเรียนสีขาว สุ่มตรวจปัสสาวะ หากพบให้โรงเรียนส่งเข้าบำบัดตามโครงการวิทยาลัยลูกผู้ชาย ให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดกับเด็กนักเรียน การป้องกันตัวเอง

3.3 ให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดตามโรงเรียน และ สุ่มตรวจสารเสพติดกับกลุ่มเสี่ยงและหาแนวทางป้องกันและแก้ไขโดยครูในโรงเรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วม

3.4 แนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่โรงเรียนในพื้นที่ถึงอันตรายและโทษของยาเสพติด

3.5 แนะนำให้ความรู้แก่ครู และนักเรียนในโรงเรียนในพื้นที่ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับโทษของยาเสพติด

3.6 ให้ความรู้ถึงโทษและอันตรายของยาเสพติด และการป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่จะตามมา

3.7 หน้าที่หลักเป็นของครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ในโรงเรียนเพราะคนใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุดคือคนกลุ่มนี้ ต้องมาการเฝ้าระวังสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน รวมทั้งบุคลากรในโรงเรียนอยู่ตลอดเวลาว่ามีอะไรผิดปกติหรือไม่ เพื่อจะสามารถแก้ไขอย่างทันเวลา

4. ครอบครัวสีขาว ครอบครัวเข้มแข็ง

4.1 ความเข้มแข็งของครอบครัวถือเป็นสิ่งสำคัญพื้นฐานอย่างมากสำหรับเยาวชนที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ความเข้าใจซึ่งกันและกัน ความเห็นอกเห็นใจ การพูดคุยสร้างความคุ้นเคยกับคนในครอบครัวและที่สำคัญอีกอย่างคือ การมีเวลาว่างสำหรับครอบครัวเพื่อการทำกิจกรรมร่วมกัน เป็นต้น

4.2 ครอบครัวถือเป็นสิ่งแรกและเป็นสถานที่หลักที่สามารถช่วยลดความรุนแรงของยาเสพติดได้ ดังนั้นควรให้ความสำคัญในด้านของครอบครัวเป็นหลัก

4.3 ให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด สร้างครอบครัวเข้มแข็งและชี้แจงให้เห็นโทษของยาเสพติด

4.4 แนะนำให้ความรู้กับผู้นำครอบครัวเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด และให้เอาใจใส่บุคคลในครอบครัว อย่าให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

4.5 พุดคุยทำความเข้าใจและให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่ครอบครัวของชาวบ้านเพื่อให้ตระหนักถึงโทษและอันตรายของยาเสพติด

4.6 จัดให้มีโครงการพบปะพุดคุยหนึ่งวันหนึ่งครอบครัว

4.7 ครอบครัวถือเป็นสถานที่แรกที่กลุ่มเยาวชน รวมทั้งคนในครอบครัวจะมีโอกาสอยู่ด้วยกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน พุดคุยกัน ครอบครัวจึงต้องทำหน้าที่เชื่อมความสัมพันธ์ สร้างความไว้วางใจให้เกิดขึ้นกับครอบครัวให้มากที่สุด ทุกคนในครอบครัวต้องติดตามข่าวสารอยู่ตลอดเวลาเพื่อจะได้รู้เท่าทัน และสามารถป้องกันได้เพราะยาเสพติดมักจะเปลี่ยนแปลงรูปแบบอยู่เสมอ

5. โครงการปราบปรามยาเสพติดรายสำคัญและลดความเดือนร้อนของประชาชน

5.1 ส่วนใหญ่ในพื้นที่จะพบเพียงกลุ่มผู้เสพหรือกลุ่มผู้ค้ารายย่อยเท่านั้น จึงไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่เท่าใดนัก

5.2 โครงการหมู่บ้านสีขาว โดยร่วมกับชุมชนในการคัดแยกบุคคลผู้ค้า ผู้เสพ ในชุมชนมีการเฝ้าระวังและแบ่งคณะกรรมการในการรับผิดชอบแต่ละหมู่บ้าน ให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจรับผิดชอบร่วมกับชุมชน

6. โครงการบำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดแบบบูรณาการ

6.1 ทำงานร่วมกันกับสาธารณสุข แต่ปัจจุบันผู้ติดยาเสพติดที่ต้องการเข้ารับการบำบัดนั้นมีอยู่มากจึงทำให้โครงการบำบัดฟื้นฟูไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

6.2 ร่วมกันกับตำรวจ ทหาร ฝ่ายปกครอง ร่วมกันคุ้มครองหาสารเสพติดในหมู่บ้านชุมชนเป้าหมาย และสำรวจรายชื่อผู้เสพยาให้เข้ารับการอบรมหรือบำบัดฟื้นฟู

6.3 ประสานหน่วยงานที่มีการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพและผู้ติดยาเสพติดส่งต่อเข้ารับการรักษา

6.4 ทำงานร่วมกันกับสาธารณสุข ด้วยความสมัครใจและการปฏิบัติงานเชิงรุกที่ทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น

6.5 จัดให้ประชาชนผู้ที่ติดยาเสพติดสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเป็นประจำ

อภิปรายผล

1. ความคิดเห็นของเด็กและเยาวชน ประชาชนในชุมชน ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเด็กและเยาวชน ตามนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาลพบว่าสาเหตุของการติดยาเสพติดของเด็กและเยาวชน (นักเรียน นักศึกษา) เกิดจากหลายสาเหตุด้วยกัน ประกอบด้วย

1.1 สภาพแวดล้อมในชุมชนมีแหล่งซื้อขายยาเสพติดอย่างแพร่หลาย ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งยาเสพติดได้ง่าย

1.2 การได้รับแรงสนับสนุนจากสังคม เพื่อนที่ติดยาเสพติดให้ลองเกิดจากการเลียนแบบผู้อื่น โดยเฉพาะการเลียนแบบเพื่อนที่มีการเสพยาเสพติดทำให้เกิดการอยากลองและอยากทำตาม และใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อนมาก เชื่อเพื่อนมากกว่าพ่อแม่

1.3 สถานศึกษา สถานศึกษาขาดสถานที่ที่จะมาช่วยผ่อนคลายความเครียดให้กับนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนชายมักชอบแสดงออกทางกีฬา แต่มีสถานศึกษาบางแห่งไม่สนับสนุนและอุปกรณ์กีฬาไม่มีความพร้อม

1.4 จากตัวนักเรียน นักศึกษา เป็นวัยที่อยากรู้ อยากลอง และใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อน

1.5 จากครอบครัว ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีปัญหาครอบครัวแตกแยก หรืออาศัยอยู่กับผู้อื่นที่ไม่ใช่พ่อแม่ ทำให้นักเรียนขาดการดูแลเอาใจใส่

1.6 ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย การควบคุมตนเอง ทักษะชีวิต และการรับรู้เกี่ยวกับยาเสพติด มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันยาเสพติด

สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ไมเคิล เจ โรซาน, 2540) อ้างถึงในกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2543) ทำการศึกษาเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนตามโครงการโรงเรียนปลอดยาเสพติด ซึ่งเป็นการป้องกันยาเสพติดแบบครบวงจรของมหาวิทยาลัยบูรพา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยคุ้มกันที่มีอยู่ในตัวบุคคลและในสิ่งแวดล้อมคือเงื่อนไขสำคัญที่มีผลต่อการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียนในสหรัฐอเมริกา ได้มีการศึกษาแนวทางในการแก้ปัญหายาเสพติด พบว่าควรใช้มาตรการป้องกันโดยพยายามให้ความรู้กับประชาชนถึงโทษภัยของยาเสพติด เพื่อจะได้ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด มุ่งเน้นที่สถาบันครอบครัวในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Drug related issues, 1991)

โดยการพัฒนาที่เข้มแข็งในวอชิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา รัฐบาลต้องเสี่ยงประมาณจำนวนมาก เพื่อแก้ปัญหาในการ แก้ไขปัญหายาเสพติด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทราบปัจจัยเสี่ยงของการติดยาเสพติด คือ 1) ปัจจัยเสี่ยงทางชุมชนใน ชุมชนสามารถหายาเสพติดหรือสุราได้ง่าย และมีอัตราสูง 2) ปัจจัยเสี่ยงทางครอบครัว บุคคลที่เติบโตจากครอบครัวที่มี ประวัติการติดยาเสพติดจะมีความเสี่ยงต่อการติดยาสูงรวมทั้ง ทัศนคติของผู้ปกครองที่มีต่อการใช้ยาเสพติดก็จะส่งผล อัตราเสี่ยงในการใช้สารเสพติดของเด็ก 3) ปัจจัยเสี่ยง ทางโรงเรียน เด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ต่อต้านสังคมตั้งแต่ ตอนที่ยังเรียนชั้นประถมศึกษาและมีพฤติกรรมที่แปลกๆ และ ล้มเหลวทางการศึกษาก็มีส่วนทำให้เด็กหันมาพึ่งยาเสพติดได้ และ 4) ปัจจัยจากตัวเองและเพื่อน เด็กที่คิดว่าตัวเองไม่ใช่ ส่วนหนึ่งของสังคมหรือมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม เด็กเหล่านี้ จะพยายามทำเป็นที่เชื่อถือของสังคมหรือแสวงหาความสำเร็จ ให้แก่ตัวเองทำให้เขาเสี่ยงต่อการติดยาเสพติด ตลอดจนการ คบเพื่อนที่ติดยาเสพติดจัดได้ว่าเด็กเหล่านี้อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อ การติดยาเสพติดสูงถึงแม้ว่าเขาจะมาจากครอบครัวที่ดี

2. การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วน เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดปัญหาของ ยาเสพติดนั้นพบว่าปัญหาเสพติดที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน นั้นมีการเกิดในส่วนของโรงเรียนด้วยเช่นกันแต่ในบางครั้ง การที่จะบอกว่านักเรียนคนใดในโรงเรียนใดเป็นเรื่องที่ค่อนข้าง ยาก เพราะอำนาจในการควบคุมดูแลนักเรียนก็เป็นหน้าที่ของ โรงเรียน หากจะเข้าไปชี้ตัวเลยแล้วบอกว่า เป็นนักเรียนของ โรงเรียนนี้ ก็อาจจะถูกทางโรงเรียนตำหนิได้ว่าไปกล่าวหา นักเรียนในโรงเรียนแล้วทำให้โรงเรียนเสียชื่อเสียงสอดคล้อง กับงานวิจัยของซัซรินทร์อรธเกษม (2541) ทำการศึกษาถึง ปัญหาและอุปสรรคการป้องกันปราบปรามยาบ้าของเจ้าหน้าที่ ตำรวจสายตรวจชั้นประทวนประจำสถานีตำรวจภูธรสังกัด ตำรวจภูธรภาค 7 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาภายนอก หน่วยงาน คือ ความร่วมมือจากประชาชน การประสานงาน นอกหน่วย และการแทรกแซงจากผู้มีอิทธิพลและสอดคล้อง กับ ทวีศักดิ์ จันทรโชติ (2549) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผล ต่อความสำเร็จในการนำนโยบายป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดสู่การปฏิบัติ : กรณีศึกษา กองกำกับการตำรวจ ตระเวนชายแดนที่ 43 ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนไม่ให้ความ ร่วมมือกับหน่วยงานหน่วยงาน/ผู้บังคับบัญชาไม่ให้ความสำคัญ ไม่สนับสนุน นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาบางแห่งขาดความ มุ่งมั่นและเอาใจจริงเอาใจในการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา

ทำให้การควบคุม กวดขันการเสพยาเสพติดในโรงเรียน ไม่เข้มงวด ส่งผลให้นักเรียนเสพยาเสพติดในโรงเรียนได้ง่าย และแพร่หลายมากขึ้น

3. รูปแบบที่เหมาะสมในการป้องกันการแพร่ระบาดของ ยาเสพติดในเขตเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยการโดยมีกิจกรรมดังนี้ 1) สร้างเสริมการมีส่วนร่วมของ ชุมชนในการป้องกันยาเสพติด 2) การจัดระเบียบสังคม แบบบูรณาการ 3) โรงเรียนป้องกันยาเสพติด 4) ครอบครัว สีขาวครอบครัวเข้มแข็ง 5) โครงการปราบปรามยาเสพติด รายสำคัญและลดความเดือดร้อนของประชาชนและ 6)โครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยา/ผู้ติดยาเสพติดแบบบูรณาการสอดคล้องกับงานวิจัยของพลตำรวจ ตรีพิทยา ศิริรักษ์ และคณะ (2555) ทำการวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์ การป้องกันการติดยาเสพติดของเยาวชนพบว่าแนวทาง การป้องกันการติดยาเสพติดมีแนวคิดหลักที่สำคัญ คือความ สัมพันธ์ระหว่างตัวบุคคลสังคมและสิ่งแวดล้อมปัญหาและ อุปสรรคในการดำเนินการเพื่อป้องกันการติดยาเสพติด ของเยาวชนในสถานศึกษาเกิดจากการจัดสรรทรัพยากรที่ไม่เหมาะสมความล้มเหลวในการบูรณาการของหน่วยงาน ภาครัฐเนื่องจากโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการบุคลากร ในสถานศึกษาเลียบบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติตาม นโยบายเนื่องจากภาระการทำงานที่สูงและขาดความเป็น รูปธรรมอิทธิพลจากเพื่อนและเครือข่ายยาเสพติดและที่สำคัญ คือการไม่ได้รับความร่วมมือจากเยาวชนในสถานศึกษาในการ เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและทักษะในการ ปฏิเสธยาเสพติดให้แก่เยาวชนเนื่องจากกิจกรรมที่จัดขึ้นไม่น่า สนใจไม่สามารถรองรับจำนวนเยาวชนในสถานศึกษาในการ กำหนดแนวทางที่เหมาะสมและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นาวี สุกวงศ์สนา และคณะ (2555) ทำการวิจัยเรื่องแนวทาง การป้องกันปัญหาเสพติดสำหรับเด็กและเยาวชนอย่างยั่งยืน ซึ่งการมีพื้นที่เพื่อทำกิจกรรมเชิงบวกการได้รับการสนับสนุน และกำลังใจจากชุมชนและชุมชนให้ความสำคัญและมีส่วนร่วม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดต้องดำเนินการดังนี้ 1) รัฐควรกระตุ้นให้ภาคสังคมรับรู้และมีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดมากขึ้น 2) ให้มีองค์การทางสังคม ทำหน้าที่ด้านการป้องกันปัญหายาเสพติดแบบบูรณาการ กับภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง3) การป้องกันควรมุ่งไปที่ ช่วงก่อนการเริ่มเสพยาและ 4) ควรมีการพัฒนาเด็กและเยาวชน ควบคู่กับสถาบันสังคมหลักได้แก่ครอบครัวโรงเรียนและชุมชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรปลูกจิตสำนึกในเรื่องภัยของยาเสพติดตั้งแต่เด็ก และควรให้โอกาสทางสังคมแก่ผู้เสพยาเสพติดให้โอกาสในการกลับตัวกลับใจ

2. หน่วยงานภาครัฐควรสนับสนุนอุปกรณ์การกีฬา หรือกิจกรรมชุมชนเพราะเป็นการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดอีกทางหนึ่ง

3. ควรให้ความสำคัญกับครอบครัวเพราะครอบครัวถือเป็นรากฐานที่สำคัญที่จะช่วยลดความเสี่ยงของกลุ่มเยาวชนกลุ่มใหม่ๆที่กำลังจะตกอยู่ในภาวะเสี่ยงให้ลดน้อยลงได้จากปัญหายาเสพติด

4. ควรกำชับให้ผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความมุ่งมั่นเอาใจในการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาและควบคุมกวดขันการเสพยาเสพติดในโรงเรียนอย่างเข้มงวด

5. ควรมีนโยบายการปราบปรามยาเสพติดที่จริงจังเพื่อลดความเดือดร้อนของประชาชน

6. ควรมีการจัดโครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดแบบบูรณาการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการพัฒนารูปแบบการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่อื่น ๆ เพราะมิติทางสังคมและชุมชนมีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่

2. ควรศึกษาวิธีการจัดกิจกรรมให้เข้าถึงชุมชนและสังคมอย่างแท้จริงเพื่อเป็นการได้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งปัจจุบันวิธีการลักลอบการเสพยาเสพติดนั้นได้พัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปหลายรูปแบบประชาชนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องปรับตัวในการหาข้อมูลข่าวการแพร่ระบาดของยาเสพติดอยู่ตลอดเวลา

เอกสารอ้างอิง

ชัชรินทร์ อรรถเกษม. (2541). *ปัญหาและอุปสรรคการป้องกันปราบปรามยาบ้าของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจชั้นประทวนประจำสถานีตำรวจสังกัดตำรวจภูธรภาค 7*. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาญาวิทยาและงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.

ทวีศักดิ์ จันทโรจตี. (2549). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดสู่การปฏิบัติ: กรณีศึกษาของก้ากับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, สงขลา.

นาวิ สุกวงศ์ธนา และคณะ. (2555). *แนวทางการป้องกันปัญหายาเสพติดสำหรับเด็กและเยาวชนอย่างยั่งยืน: ภูมิคุ้มกันเพื่อสร้างโลกสีขาว*. หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, กรุงเทพมหานคร.

พิทยา ศิริรักษ์, พลตำรวจตรี และคณะ. (2555). *ยุทธศาสตร์การป้องกันการติดสารเสพติดของเยาวชน*. หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, กรุงเทพมหานคร.

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา. (2556). *รายงานการสำรวจต้นทุนชีวิตและเยาวชนสู่การเสริมสร้างบริบทเชิงวัฒนธรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา พ.ศ. 2556*.

ฉะเชิงเทรา: ม.ป.พ.

Drug related issues. (1991). *Drug related issues in school : Policy guideline/department of school education*. (online), (2004, September 5), from <http://healthed.eafac.usyd.edu.au/brs/article/schlpcocy.htm>

ผู้เขียนบทความ

ดร.กิตติวงศ์ สาสวด

อาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์

ดร. ปรีชา ดิลกภูมิสิทธิ์

อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์

เลขที่ 422 ถนนมรุพงษ์ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา 24000

E-mail: kitiwong-8@hotmail.com